

Verificering af standardomkostninger for tilskudsordninger

Pedersen, Michael Friis

Publication date:
2016

Document version
Også kaldet Forlagets PDF

Citation for published version (APA):
Pedersen, M. F., (2016). *Verificering af standardomkostninger for tilskudsordninger*, 5 s., feb. 29, 2016. IFRO
Udredning Nr. 2016/12

IFRO Udredning

Verificering af standardomkostninger for tilskudsordninger

Michael Friis Pedersen

IFRO Udredning 2016 / 12

Verificering af standardomkostninger for tilskudsordninger

Forfatter: Michael Friis Pedersen

Udarbejdet for NaturErhvervstyrelsen i henhold til aftalen mellem Institut for Fødevare- og Ressourceøkonomi og Miljø- og Fødevareministeriet om forskningsbaseret myndighedsberedskab.

Udgivet juni 2016

Se flere myndighedsaftalte udredninger på www.ifro.ku.dk/publikationer/ifro_serier/udredninger/

Institut for Fødevare- og Ressourceøkonomi
Københavns Universitet
Rolighedsvej 25
1958 Frederiksberg
www.ifro.ku.dk

Verificering af standardomkostninger for tilskudsordninger

Opdrag

NaturErhvervstyrelsen ønsker verificering af priser for slagtesvinestalde, ændringer i priserne for farestier og ændringen i enhed og priserne for sandvasker, klovvaskere og vandrensning, under ordningen for kvægstalde. De standardomkostninger, der ønskes verificeret, fremgår blandt andre standardomkostninger af "Etablering af standardomkostninger for tilskudsordninger" (EY, 2015).

Sammenfatning

Overordnet set er det ikke muligt at verificere de foreslåede standardomkostninger. Der er dog en enkelt undtagelse.

Slagtesvin

For modernisering af slagtesvinestalde findes prisen pr. stiplads for barmarksprojekter og tilbygningsprojekter for høj i forhold til markedsniveauet. For totalrenoveringsprojekter findes prisen at være til den lave side, idet omkostninger til reetablering af gulv ikke indgår i beregningen.

Farestier

Prisen for farestier til løse diegivende søer i nye anlæg findes at være rimelig i forhold til markedsniveauet. I prisen for ombygning fra kassestier til løsdrift i farestalden findes prisen for høj, idet der indgår en offeromkostning 3.232 kr. pr. stiplads, der ikke findes grundlag for at indregne i de støtteberettigede omkostninger omfattet af standardomkostningerne.

Sandvasker, Klovvasker, Vandrensning, kvæg

Det findes ikke formålstjeneligt at ændre standard prisen på en sandvasker fra en pris pr. anlæg til en pris pr. årsko, idet der er en meget stor spændvidde i anlæggenes kapacitet og relativ lille forskel i prisen. For at tage hensyn til prisforskellen ved forskellig dimensionering af anlæg vil det i stedet være relevant at have et antal standardpriser for anlæg indenfor forskellige kapacitetsintervaller. Det samme gør sig gældende for klovvasker og vandrensning.

Verificering af standardomkostninger vedr. modernisering af slagtesvinestalde

Baseret på beregninger vedr. investeringer i slagtesvinestalde fra Månegrisprojektet og mest af alt baseret på SEGES egen vurdering af byggeprisen for slagtesvinestalde i grundlaget for den beregnede smågrisenotering (SEGES, 2015) findes de foreslåede niveauer for standardomkostninger ved barmarksprojekter og tilbygningsprojekter for slagtesvin overvurderede.

I forbindelse med grundlaget for den beregnede notering vurderer SEGES selv prisen for en stiplads til slagtesvin til 3.650 kr. inkl. gylleopbevaring og "barmarksomkostninger" men eksklusive jordarbejde og miljøteknologitillæg.

Hvis de 3.650 kr./stiplads tillægges 280 kr./stiplads til jordarbejde og 370 kr./stiplads til miljøteknologitillæg når man en for IFRO acceptabel standardpris for barmarksprojekter på ca. 4.300 kr./stiplads.

Hvis de 3.650 kr./stiplads tillægges 330 kr./stiplads til jordarbejde, fratrækkes 462 kr./stiplads for barmarksomkostninger og tillægges 168 kr./stiplads til miljøteknologitillæg jf. EY (2015), giver det 3.686 kr./stiplads. En for IFRO acceptabel standardpris for tilbygningsprojekter vil derfor være på ca. 3.700 kr./stiplads.

Ved beregning af standardomkostningerne til totalrenoveringsprojekter indregnes omkostninger til opbrydning af gulv, fjernelse af inventar, nyt inventar og miljøteknologi. Det vurderes, at det også vil være nødvendigt at reetablere gulvet, der er brudt op, hvorfor IFRO vurderer standardomkostningen lidt højere end angivet i EY (2015). IFRO vurderer en acceptabel standardpris til omkring 1.600 kr./stiplads ved totalrenovering af eksisterende slagtesvinestalde.

Foreslåede standardomkostninger vedr. modernisering af slagtesvinestalde samt IFRO's vurdering:

Standardomkostninger	Foreslåede priser (SEGES/EY)	IFRO's vurdering
Barmarksprojekt	4.999 kr. pr. stiplads	Ca. 4.300 kr. pr. stiplads
Tilbygningsprojekter	4.414 kr. pr. stiplads	Ca. 3.700 kr. pr. stiplads
Totalrenoveringsprojekter	1.456 kr. pr. stiplads	Ca. 1.600 kr. pr. stiplads

Verificering af standardomkostninger vedr. etablering af løsdrift i farestalde

På baggrund af mere detaljerede beregninger vedr. arealbehov er der et ønske om ændring i tidligere verificerede priser for etablering af løsdrift i farestalde (Pedersen og Schou, 2015a). Baggrunden for de nye priser fremgår detaljeret af EY (2015).

Vedr. nybyggeri og tilbygning tager IFRO de nye oplysninger til efterretning og kan verificerer den foreslåede standardpris på 39.389 kr./faresti.

For beregninger vedr. ombygning fra kassesti til løsdrift er totalmerarealet pr. løsdriftssti i forhold til en kassesti indregnet som en ekstra omkostning på 3.232 kr./faresti. Dette er en offeromkostninger og er ikke omfattet af de støtteberettigede omkostninger der kan indgå i standardomkostningerne jf. afsnit 3.2.1 i EY (2015).

Det er derfor IFRO's vurdering at den foreslåede standardpris bør korrigeres ved at trække 3.232 kr./stiplads fra den foreslåede standardpris på 17.754 kr./stiplads hvilket giver 14.522 kr./stiplads. På baggrund af de nye oplysninger vurderer IFRO en acceptabel standardpris til omkring 14.500 kr./stiplads ved ombygning af eksisterende kassestier til løsdrifts farestier.

Standardomkostninger	Tidligere	Foreslået (SEGES/EY)	IFRO's vurdering
Ombygning	17.500 kr./faresti	17.754 kr./faresti	Ca. 14.500 kr./faresti
Nybygning / tilbygning	34.300 kr./faresti	39.389 kr./faresti	Ca. 39.400 kr./faresti

Hvis denne offeromkostning vedr. merarealet alternativt opfattes som støtteberettiget bør man genoverveje standardpriserne for renovering af kvægstalde, hvor denne form for offeromkostning ikke indgår i standardprisen.

Det anbefales dog ikke at inddrage offeromkostningen i standardprisen for nogle af ordningerne, fordi de pladser der "ofres" ved renovering af eksisterende bygninger, må forventes at blive reetableret ved nybyggeri eller tilbygning, hvor der kan opnås støtte efter disse kategorier.

Verificering af standardomkostninger vedr. sandvasker, klovvasker og vandrensning for kvæg

Standard priserne foreslået for de tre kategorier sandvasker, klovvasker og vandrensning under ordningen "Modernisering af Kvægstalde" er baseret på priser pr. årsko (eller pr. ko). Der er for alle tre typer af anlæg tale om installationer med en stor spændvidde i kapaciteten, hvilket giver problemer når en standardpris pr. ko eller pr. årsko skal sammenlignes med markedsniveauet. Dette er illustreret i det efterfølgende afsnit for hver af de tre kategorier.

Sandvasker

Standardprisen for et anlæg der kan separere sand fra gylle og vaske det, så det kan genbruges som liggeunderlag i sengebåse er tidligere vurderet og verificeret til 475.000 kr. (Pedersen og Schou, 2015b).

Denne pris er foreslået ændret til 1.900 kr./årsko, hvilket svarer til $475.000 \text{ kr.} / 250 \text{ årskøer} = 1.900 \text{ kr./årsko}$.

For øvrige standardpriser vedr. ordninger er der taget udgangspunkt i prisen pr. koplads ved besætningsstørrelser på 300 årskøer. Som beskrevet i EY (2015) er der visse størrelsesøkonomiske forhold der vil påvirke støtteniveauet ved denne fremgangsmåde. Ved staldbyggeri vurderes dette dog at være acceptable afvigelser. Besætningsstørrelsen, der ligger til grund for den foreslåede standardpris for klovvasker og for vandrensning, er baseret på besætningsstørrelser på 300 køer. Derfor bør standardprisen for sandvasker også baseres på denne besætningsstørrelse, hvis det skal være en pris pr. ko eller årsko. Det anbefales dog ikke. Overslagsberegninger viser, at det er svært at nå en positiv NPV ved investeringer i sandvaskere (med tilskud) ved besætningsstørrelser under ca. 460 køer. Anlæg til vask af sand kommer i tre kapacitetsstørrelser. Den mindste kapacitet vil dog sjældent nå positiv NPV, hvorfor der ikke er grund til at lave en standardpris på denne.

Med adgang til nye oplysninger vurderes prisen på 475.000 kr. ikke at repræsentere markedsprisen på et fuldt funktionsdygtigt anlæg.

Markedsprisen for et fuldt funktionsdygtigt anlæg med kapacitet på op til ca. 400 kg rensat sand i timen vurderes at være ca. 1.100.000 kr., hvilket kan håndtere besætninger på op til ca. 600 køer. For anlæg med større kapacitet vurderes markedsprisen at være ca. 1.200.000 kr. Der er således relativ lille prisforskel mellem anlæg med forskellig kapacitet. Dette er en yderligere grund til at standardprisen ikke bør baseres på antallet af køer i besætningen.

Klovvasker

En eller flere klovvaskere monteres typisk ved udgangen fra malkeområdet eller i en malkerobot. Klovvaskeren reducerer bl.a. problemer med klovsygdommen digital dermatitis.

Det er foreslået at standardprisen for klovvaskere skal være på 330 kr./ko baseret på anlægspris på ca. 99.000 kr. og en besætningsstørrelse på 300 køer. Det er IFRO's vurdering at anlægget markedspris er tættere på 80.000 kr. end de 99.000 kr. der ligger til grund for den foreslåede pris.

I praksis vil der blive monteret et antal anlæg (oftest et eller to anlæg) afhængig af indretningen af stalden omkring udgangen fra malkeområdet. Markedsprisen for anlægget er derfor i mindre grad afhængig af besætningsstørrelsen og mere afhængig af staldens indretning.

Hvis et anlæg koster 80.000 kr. vil en standardpris pr. ko være 267 kr./ko baseret på en besætningsstørrelse på 300 køer jf. fremgangsmåden bag EY (2015). Antag nu at tilskuddet bliver på 25 % af standardprisen. Tabellen nedenfor illustrerer variationen i det faktiske tilskud i procent af den faktiske investering.

Antal køer	100	200	300	400
Markedspris for anlæg, kr.	80.000	80.000	80.000	80.000
Standardpris pr.ko, kr.	267	267	267	267
Standardpris for besætningen, kr.	26.700	53.400	80.100	106.800
Tilskud ved 25 % af standard pris, kr.	6.675	13.350	20.025	26.700
Faktisk investering, kr.	80.000	80.000	80.000	80.000
Tilskud i pct. af faktisk investering	8%	17%	25%	33%

Standardprisen pr. ko repræsenterer derfor ikke i rimelig grad den faktiske markedspris landmanden står over for. Landmænd med høj kapacitetsudnyttelse vil blive overkompenseret og landmænd med mindre kapacitetsudnyttelse vil blive underkompenseret. Ønsker man at fremme udbredelsen af teknologierne er dette kontraproduktivt, idet bedrifter med høj potentiel kapacitetsudnyttelse (alt andet lige) burde være mest tilbøjelige til at foretage investeringen i tilfælde af at tilskudsordningen ikke eksisterede (der er dog måske en tendens til at store bedrifter med høj potentiel kapacitetsudnyttelse er mere budgetbegrænsede end mindre bedrifter).

For klovvaskere der monteres i returgange fra malkeområder eller lignende anbefales det at anvende en standard pris pr. anlæg der er monteret på omkring 80.000 kr./stk.

For bedrifter med malkerobotter vil man typisk montere et anlæg, der kan vaske klovene i malkerobotten. Disse anlæg koster ca. 20.000 kr./stk. og det anbefales derfor at man anvender en standard pris på 20.000 kr./stk. for disse anlæg.

Vandrensning

Visse steder i landet er det formålstjenligt at investere i vandrensning bl.a. for at fjerne okker og mangan i vandet. Det er foreslået at standardprisen for vandrensning baseres på antallet af køer, med en standardpris på 330 kr./ko svarende til en anlægspris på ca. 100.000 kr. og en besætningsstørrelse på 300 køer.

Anlæggene har ret stor kapacitetsmæssig spændvidde og der vil derfor opstå problemer svarende til dem der er illustreret ovenfor ved en standardpris pr. ko for klovvaskere.

Det er derfor ikke muligt for IFRO at verificere priserne pr. ko som rimelige markedspriser med mindre der er tale om besætningsstørrelser tæt på 300 køer.

Det foreslås i stedet at der anvendes standardpriser baseret på intervaller for anlæggenes kapacitet. Det vurderes at en relevant markedspris for mindre anlæg med kapacitet under 7.500 liter i timen er ca. 60.000 kr.; at en relevant markedspris for anlæg med kapacitet fra 7.500 – 15.000 liter i timen er ca. 100.000 kr.; og at en relevant markedspris for anlæg med kapacitet over 15.000 liter i timen er ca. 180.000 kr.

Samlet set kan IFRO ikke verificere nogle af de foreslåede standardpriser, primært grundet spændvidden i anlæggenes kapacitet. Af tabellen nedenfor fremgår tidligere verificeret standardpris, den aktuelt foreslåede standardpris og IFRO's vurdering af en rimelig markedspris og enhed.

Standard-omkostninger	Tidligere	Foreslået (SEGES/EY)	IFRO's vurdering
Sandvasker	475.000 kr./anlæg	1.900 kr./årsko	<400 kg/t anlæg (< ca. 600 køer) 1.100.000 kr. >400 kg/t anlæg (> ca. 600 køer) 1.200.000 kr.
Klovvasker	-	330 kr./ko	Returgangsanlæg: 80.000 kr./stk. Montage i malkerobot: 20.000 kr./stk.
Vandrensning	-	330 kr./ko	Kap. < 7.500 l/t 60.000 kr. Kap. 7.500-15.000 l/t 100.000 kr. Kap. > 15.000 l/t 180.000 kr.

Referencer:

Ernst & Young, 2015, Etablering af standardomkostninger for tilskudsordninger.

Pedersen, Michael Friis og Jesper Sølvér Schou, 2015, Verificering af faste priser i forbindelse med tilskud til investeringer forbundet med etablering af løsdrikt i farestalde, IFRO Udredning 2015/07.

Pedersen, Michael Friis og Jesper Sølvér Schou, 2015, Verificering af faste priser i forbindelse med moderniseringsordningen, kvægstalde, IFRO Udredning 2015/06.

SEGES (Udesen, Finn K.), 2015, Grundlag for den beregnede smågrisenotering – juni 2015, Notat nr. 1520, SEGES, VSP.

http://vsp.lf.dk/~media/Files/PDF%20-%20Publikationer/Notater%202015/Notat_1520.pdf